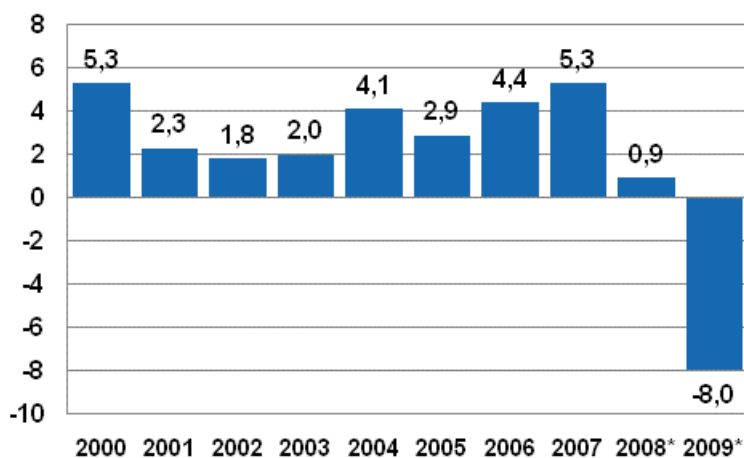

Nationalräkenskaper 2009

Bruttonationalprodukten minskade med 8 procent i fjol

Enligt Statistikcentralens reviderade preliminära uppgifter minskade Finlands bruttonationalprodukt med 8,0 procent i fjol. Enligt de första preliminära uppgifterna som publicerades i mars var minskningen 7,8 procent. Bruttonationalprodukten, dvs. förädlingsvärdet vid produktionen av varor och tjänster, var 171 miljarder euro. Statistikcentralen har också reviderat nationalräkenskaperna för åren 2007 och 2008. Bruttonationalprodukten ökade med 5,3 procent år 2007 och med 0,9 procent år 2008. Tidigare uppskattades tillväxtsiffrorna uppgå till 4,9 och 1,2 procent.

Bruttonationalproduktens volymförändring på årsnivå, procent

Förädlingsvärdets volym sjönk år 2009 inom nästan alla näringsgrenar. Den största minskningen av produktionen fanns inom fabriksindustrin och handeln, vilkas förädlingsvärde sjönk med en femtedel. Arbetets produktivitet inom hela ekonomin sjönk i fjol med 3,5 procent.

Produktionen sjönk i och med minskningen av alla efterfrågeposter. I synnerhet exporten och investeringarna rasade. Exportvolymen minskade med 20 procent och importvolymen med 18 procent. Investeringsvolymen krympte med nästan 15 procent. I fjol minskade lagren för första gången på tio år. De privata konsumtionsutgifterna sjönk i fjol med 1,9 procent, medan volymen av de offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 1,2 procent.

Trots depressionen ökade hushållens disponibla inkomst ytterligare i fjol, reellt med 2,4 procent. Tillväxten uppskattades tidigare vara en procent. Uppgifterna preciserades, eftersom de sociala förmånerna (arbetslöshetsunderstöd) och kapitalinkomsterna var högre än vad som uppskattats tidigare. Hushållens lönesumma minskade med 1,2 procent, men de sociala förmånerna ökade och beskattningen blev lindrigare. Löneinkomsterna sjönk på grund av den ökade arbetslösheten, även om inkomstnivån steg med fyra procent. De sociala förmånerna ökade med 9,1 procent, i synnerhet pensionssumman ökade.

Trots inkomstökningen minskade hushållen på sin konsumtion, vilket medförde att sparkvoten blev positiv. I fjol vände också hushållens finansiella ställning och visade ett överskott på 0,6 miljarder euro.

De icke-finansiella företagens driftöverskott, dvs. rörelsevinst, minskade nominellt med hela 38 procent från föregående år. Företagen betalade 45 procent mindre i direkta skatter än föregående år och 15 procent mindre i dividender. Företagen skar ned sina fasta investeringar i Finland med 22 procent och minskade också sina lager kännbart. På grund av detta visade de icke-finansiella företagens finansiella ställning ett överskott på 3,6 miljarder euro.

Den offentliga sektorns finansiella ställning försvagades kraftigt i fjol och visade ett underskott på 4,7 miljarder euro efter att ha visat överskott. Den offentliga sektorns s.k. EMU-underskott var 2,5 procent av bruttonationalprodukten, medan den tidigare uppskattades till 2,2 procent.

Innehåll

1. Bruttonationalprodukten minskade med 8 procent i fjol.....	4
1.1. Produktionen efter näringsgren.....	4
1.2. Utrikeshandeln och investeringarna minskade klart.....	4
1.3. Sysselsättningen försämrades.....	5
1.4. Prisstegringen var moderat.....	5
1.5. Nationalinkomsten sjönk reellt med 9,8 procent.....	5
1.6. Företagens vinster minskade kännbart.....	5
1.7. Den offentliga sektorns underskott 2,5 procent av bruttonationalprodukten.....	6
1.8. Hushållens realinkomster ökade med 2,4 procent.....	6
1.9. Följande revidering i januari 2011.....	7

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Bruttonationalprodukt (BNP) till marknadspris 1975-2009*.....	8
---	---

1. Bruttonationalprodukten minskade med 8 procent i fjol

Enligt Statistikcentralens reviderade preliminära uppgifter minskade Finlands bruttonationalprodukt med 8,0 procent i fjol. Enligt de första preliminära uppgifterna som publicerades i mars var minskningen 7,8 procent. Bruttonationalprodukten, dvs. förädlingsvärdet vid produktionen av varor och tjänster, var 171 miljarder euro.

Statistikcentralen har också reviderat nationalräkenskaperna för åren 2007 och 2008. Räkenskaperna för år 2007 baserar sig nu på tillgångs- och användningstabellerna. Bruttonationalprodukten ökade med 5,3 procent år 2007 och med 0,9 procent år 2008. Tidigare uppskattades tillväxtsiffrorna uppgå till 4,9 och 1,2 procent.

1.1. Produktionen efter näringsgren

Förädlingsvärdets volym sjönk år 2009 inom nästan alla näringsgrenar. Den största minskningen av produktionen fanns inom fabriksindustrin och handeln, där förädlingsvärdet sjönk med en femtedel.

Under depressionsåret ökade förädlingsvärdets volym betydligt bara inom finansierings- och försäkringsverksamhet samt inom den kemiska industrin. Andra branscher med ökad produktion var bl.a. jordbruk, gruvdrift och sociala tjänster.

Inom primärproduktionen minskade förädlingsvärdets volym med 0,6 procent. Inom lantbruket ökade förädlingsvärdet med 10 procent tack vare växtodlingen. Inom skogsbruket minskade förädlingsvärdet med fem procent. Avverkningarna minskade betydligt, men skogarnas nettotillväxt var större än under tidigare år.

Volymen av näringsgrenarna inom förädlingen, dvs. tillverkning och byggande, sjönk med 15,5 procent. Förädlingsvärdet inom hela industrin var 17,8 procent mindre än året innan. Inom metallindustrin minskade förädlingsvärdet med 27,7 procent. Produktionen minskade betydligt inom alla undernäringsgrenar inom metallindustrin. Förädlingsvärdet inom trä- och pappersindustrin gick ned med 20,4 procent. Inom tillverkningen ökade produktionen bara inom den kemiska industrin och inom utvinningsverksamhet. Förädlingsvärdets volym inom byggverksamheten minskade med 7,7 procent.

Förädlingsvärdets volym inom tjänstenäringsgrenarna minskade med 5,2 procent. Förädlingsvärdet inom handeln sjönk med 20,5 procent särskilt efter att volymen inom partihandeln och bilhandeln minskat. Förädlingsvärdet inom samfärdseln minskade med 7,6 procent, bara förädlingsvärdet inom telekommunikationen ökade. Även förädlingsvärdet inom ägande och uthyrning av bostäder minskade undantagsvis, eftersom de indirekta finansiella tjänsterna som avdras som insatsvaror ökade från föregående års låga nivå. Företagstjänsterna minskade med 6,5 procent. Däremot ökade volymen av förädlingsvärdet inom finans- och försäkringsverksamheten med 10,7 procent.

Tillväxtsiffrorna för år 2008 reviderades nedåt bl.a. inom hälso- och sjukvård, där nya korrigerade uppgifter erhöles om den specialiserade sjukvårdens prestationer. Tillväxtsiffrorna för år 2007 reviderades för sin del uppåt bl.a. inom tillverkning, t.ex. inom träindustrin och den kemiska industrin.

1.2. Utrikeshandeln och investeringarna minskade klart

Produktionen sjönk i och med minskningen av alla efterfrågeposter. Isynnerhet exporten och investeringarna rasade.

Exportvolymen minskade med 20 procent och importvolymen med 18 procent. Volymen av importen och exporten av varor minskade mer än volymen av importen och exporten av tjänster. Import- och exportsiffrorna för tjänster reviderades betydligt uppåt jämfört med de preliminära uppgifterna som publicerades i mars.

Investeringsvolymen gick ned med nästan 15 procent i fjol. Anskaffningen av alla typer av varor minskade, anläggningsinvesteringarna minskade minst. I fjol minskade lagren för första gången på tio år, visserligen mindre än beräknat.

De privata konsumtionsutgifterna sjönk i fjol med 1,9 procent, medan volymen av de offentliga konsumtionsutgifterna ökade med 1,2 procent. Mest minskade varaktiga konsumtionsvaror, som t.ex. bilar, anskaffningar, med nästan 14 procent. Också konsumtionen av tjänster och icke-varaktiga dagligvaror minskade.

1.3. Sysselsättningen försämrades

Antalet sysselsatta minskade i fjol med 2,8 procent och antalet arbetade timmar med 4,7 procent. Ifjol var det många permitteringar och två arbetsdagar färre än året innan. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning var det relativa arbetslöshetsstalet 8,2 procent och det relativa sysselsättningstalet 68,3 procent.

Arbetets produktivitet inom hela samhällsekonomin sjönk i fjol med 3,5 procent.

1.4. Prisstegringen var moderat

Prisnivån inom hela samhällsekonomin beräknas ha stigit med 0,9 procent i fjol, mätt med prisindexet för bruttonationalprodukten.

Konsumentprisindexet var fortsättningsvis på föregående års nivå räknat som årsmedeltal, men prisindexet för hushållens konsumtionsutgifter i nationalräkenskaperna steg med en halv procent. I nationalräkenskaperna mäts priset på boendetjänster bara med förändringen av hyror, medan man i konsumentprisindexet också beaktar utgifterna för ägarboende. Också prisutvecklingen inom försäkrings- och finansieringstjänster mäts på ett annat sätt i nationalräkenskaperna än i konsumentprisindexet.

Bytesförhållandet förbättrades med 0,6 procent, då importpriserna sjönk något mer än exportpriserna.

1.5. Nationalinkomsten sjönk reellt med 9,8 procent

I fjol sjönk nettonationalinkomsten nominellt med 8,9 procent och var 26 600 euro per capita. Finlands bruttonationalinkomst var i fjol lika stor som bruttonationalprodukten, 171 miljarder euro. Brutto- och nettonationalinkomsten minskade reellt med 8,2 procent resp. 9,8 procent.

Hushållens löneinkomster sjönk med 1,2 procent och arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter med tre procent. Sammanlagt steg andelen löntagaresättningar av nationalinkomsten till 63,3 procent. Föregående år var andelen 58,6 procent. Kapital- och företagarinkomsterna minskade med 27 procent och deras andel av nationalinkomsten var 22,2 procent. Föregående år var andelen 27,7 procent.

1.6. Företagens vinster minskade kännbart

De icke-finansiella företagens driftöverskott, dvs. rörelsevinst, minskade nominellt med hela 38 procent från föregående år. Företagens företagarinkomst minskade med 34 procent. I företagarinkomsten beaktas också kapitalinkomster och betalda räntor och den motsvarar grovt vinsten före skatter och dividender.

Företagen betalade i fjol 45 procent mindre i direkta skatter och 15 procent mindre i dividender än året innan.

De icke-finansiella företagens fasta investeringar i Finland minskade nominellt med 22 procent i fjol, särskilt på grund av minskningen av byggnadsinvesteringar. Företagen minskade också sina lager kännbart. På grund av minskade investeringar och lager visade företagens nettoutlåning, dvs. finansiella ställning, ett överskott på 3,6 miljarder euro. Året innan var överskottet en miljard euro.

De finansiella företagens avgiftsintäkter ökade, men företagarinkomsten minskade. Kredit- och inlåningsstocken ökade fortsättningsvis något och den genomsnittliga räntenivån under året var lägre än året innan. De finansiella företagens och försäkringsföretagens finansiella ställning visade ett överskott på drygt en miljard euro.

1.7. Den offentliga sektorns underskott 2,5 procent av bruttonationalprodukten

Statsförvaltningens finansiella ställning vände brant nedåt i fjol och visade ett underskott på 8,3 miljarder euro. Statens inkomster av indirekta skatter minskade med tre procent och av direkta skatter med hela 31 procent. Statens inkomster av samfundsskatten sjönk till mindre än hälften, men också hushållens inkomstskatter till staten minskade med 21 procent på grund av skattelättnaderna och minskningen av kapitalinkomster. De löpande transfereringarna till kommuner och samkommuner (inkl. momsåterbärningar) steg med 5,5 procent och de löpande transfereringarna och kapitaltransfereringarna till socialskyddsfonder, särskilt till Folkpensionsanstalten, ökade med 15 procent. Statens konsumtionsutgifter och investeringar ökade nominellt med nästan fem procent.

Kommunernas och samkommunernas underskott var 0,8 miljarder euro. Kommunernas skatteinkomster steg med en halv procent. Konsumtionsutgifterna ökade nominellt med 2,7 procent och investeringarna med en halv procent.

Arbetspensionsanstaltens finansiella överskott minskade till fem miljarder euro, då de betalda pensionerna ökade med 11 procent, men pensionsavgiftsinkomsterna med bara en procent, och kapitalinkomsterna minskade. Övriga socialskyddsfonders ekonomi visade ett underskott på 0,6 miljarder euro och var inte i balans, såsom uppskattades i de preliminära uppgifterna, eftersom man då inte kunde göra en korrekt uppskattning av ökningen av arbetslöshetsunderstöden.

Sammanlagt visade den offentliga sektorns finansiella ställning, dvs. nettoutlåningen, ett underskott på 4,7 miljarder euro. EMU-underskottet avviker en aning från den offentliga sektorns nettoutlåning enligt nationalräkenskaperna och var 4,3 miljarder euro, dvs. 2,5 procent av bruttonationalprodukten. I de preliminära uppgifterna var underskottet 2,2 procent. Den offentliga sektorns s.k. EMU-skuld i förhållande till bruttonationalprodukten ökade med nästan 10 procentenheter på årsnivå och var 44,0 procent.

De offentliga utgifterna i förhållande till bruttonationalprodukten ökade kännbart till 56,0 procent. Föregående år var förhållandet 49,3 procent. Skattekvoten, dvs. skatternas och de obligatoriska socialskyddsavgifternas andel av bruttonationalprodukten, var i fjol 43,1 procent, samma som året innan.

1.8. Hushållens realinkomster ökade med 2,4 procent

Trots depressionen ökade hushållens disponibla inkomst ytterligare i fjol, nominellt med tre procent och reellt med 2,4 procent. Enligt de preliminära uppgifter som publicerades i mars ökade realinkomsterna med bara en procent. Uppgifterna preciserades, eftersom de sociala förmånerna (arbetslöshetsunderstöd) och kapitalinkomsterna var högre än vad som uppskattades tidigare.

Hushållens löneinkomster minskade med 1,2 procent, men de sociala förmånerna ökade och beskattningen blev lindrigare. Löneinkomsterna minskade på grund av den ökade arbetslösheten, eftersom inkomstnivån steg med fyra procent. Hushållens sociala förmåner ökade med 9,1 procent, särskilt pensionerna ökade. Hushållens direkta skatter minskade med sex procent.

Inom jord- och skogsbruket minskade företagarinkomsten med en femtedel procent. Den kalkylerade bostadsinkomsten av ägarbostäder fördubblades, vilket var en följd av nedgången av räntenivån. Övriga företagarinkomster ökade med 7 procent. Dividendinkomsterna uppskattas ha minskat med 14 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter sjönk med 1,8 procent trots inkomstökningen. Konsumtionsutgifterna var mindre än den disponibla inkomsten, vilket innebär att sparkvoten, dvs. sparandet i förhållande till den disponibla inkomsten, blev positiv och var 4,1 procent. Hushållens fasta investeringar minskade nominellt med 15 procent på grund av minskningen av bostadsinvesteringar. Hushållens finansiella ställning visade ett överskott på 0,6 miljarder euro och inte ett underskott som man uppskattade i de preliminära uppgifterna.

Hushållens skuldsättningsgrad steg ytterligare och var 112,4 procent, dvs. större än någonsin tidigare. Skuldsättningsgraden är förhållandet mellan skulderna enligt finansräkenskaperna och den disponibla inkomsten under året. Till skulderna räknas också hushållens andel av bostadsaktiebolagens skulder.

1.9. Följande revidering i januari 2011

Nationalräkenskaperna för år 2009 revideras nästa gång i januari 2011. Nationalräkenskaperna publiceras enligt den nya näringsgrensindelningen (TOL 2008) i juli 2011.

De reviderade preliminära uppgifterna baserar sig på de uppgifter om den ekonomiska utvecklingen som var tillgängliga 9.7.2010. Mer detaljerade uppgifter om metoderna inom nationalräkenskaperna finns på Statistikcentralens webbsidor: http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men_sv.html

Tabelbilagor

Tabelbilaga 1. Bruttonationalprodukt (BNP) till marknadspris 1975-2009*

År	Till löpande priser, milj. EUR	Till referensårs 2000 priser, milj. EUR	Värdförändring, %	Volymförändring, %	Prisförändring, %	BNP per capita, EUR
1975	18 011	68 235	.	.	.	3 823
1976	20 445	68 470	13,5	0,3	13,1	4 326
1977	22 424	68 627	9,7	0,2	9,4	4 732
1978	24 798	70 626	10,6	2,9	7,5	5 217
1979	28 771	75 667	16,0	7,1	8,3	6 038
1980	33 240	79 727	15,5	5,4	9,6	6 954
1981	37 568	80 756	13,0	1,3	11,6	7 827
1982	42 272	83 213	12,5	3,0	9,2	8 757
1983	47 074	85 723	11,4	3,0	8,1	9 694
1984	52 645	88 391	11,8	3,1	8,5	10 783
1985	57 271	91 309	8,8	3,3	5,3	11 683
1986	61 616	93 718	7,6	2,6	4,8	12 529
1987	66 528	96 990	8,0	3,5	4,3	13 489
1988	75 352	102 048	13,3	5,2	7,6	15 235
1989	84 218	107 211	11,8	5,1	6,4	16 966
1990	89 291	107 780	6,0	0,5	5,5	17 908
1991	85 178	101 299	-4,6	-6,0	1,5	16 988
1992	82 971	97 766	-2,6	-3,5	0,9	16 456
1993	83 891	96 982	1,1	-0,8	1,9	16 560
1994	88 343	100 489	5,3	3,6	1,6	17 360
1995	95 986	104 472	8,7	4,0	4,5	18 791
1996	99 065	108 217	3,2	3,6	-0,4	19 330
1997	107 312	114 931	8,3	6,2	2,0	20 878
1998	116 548	120 700	8,6	5,0	3,4	22 618
1999	122 222	125 410	4,9	3,9	0,9	23 664
2000	132 110	132 110	8,1	5,3	2,6	25 524
2001	139 198	135 130	5,4	2,3	3,0	26 831
2002	143 541	137 591	3,1	1,8	1,3	27 599
2003	145 416	140 344	1,3	2,0	-0,7	27 895
2004	152 148	146 116	4,6	4,1	0,5	29 106
2005	157 307	150 379	3,4	2,9	0,5	29 991
2006	165 643	157 010	5,3	4,4	0,9	31 453
2007	179 702	165 383	8,5	5,3	3,0	33 978
2008*	184 649	166 908	2,8	0,9	1,8	34 752
2009*	171 315	153 524	-7,2	-8,0	0,9	32 088

Förfrågningar

Olli Savela (09) 1734 3316

Aila Heinonen (09) 1734 3338

Ansvarig statistikdirektör:

Ari Tyrkkö

skt.95@stat.fi

www.stat.fi